

Les taxes per comportament. Aspectes claus per a la seva implementació

Moderació i ponents:

- **Pau Reina.** Tècnic del Departament de Foment de la Recollida Selectiva, Àrea Economia Circular de l'Agència de Residus de Catalunya (ARC)
- **Montse Pascual.** Tècnica del Departament de Foment de la Recollida Selectiva, Àrea Economia Circular de l'ARC
- **Dr. Ignasi Puig.** Director tècnic d'ENT Medi Ambient i Gestió
- **Maria Calaf.** Cap de taxes de residus d'ENT Medi Ambient i Gestió
- **Biel Castells.** Cap Tècnic de l'Àrea de Medi Ambient del Consell Comarcal de l'Anoia
- **Mikel Clar.** Tècnic de Medi Ambient de l'Ajuntament de Vilassar de Mar

Aspectes destacats de la jornada:

- La jornada se centra en les taxes per comportament com a instrument per fomentar la recollida selectiva, aplicar el principi de qui contamina paga i avançar cap als objectius europeus de reciclatge.
- L'ARC contextualitza el marc normatiu i l'evolució de les taxes per comportament a Catalunya, així com els principals reptes associats a la seva implantació.
- Es presenta la nova Guia per a la implementació de taxes per comportament de residus municipals, que actualitza el document de 2010 i recull aspectes tècnics, econòmics, logístics i jurídics per al seu desplegament.
- L'ARC exposa els tràmits i les eines associades a la implantació de les taxes de residus, amb especial èmfasi en la Declaració de l'Estat Actual de la recollida selectiva (DEA) i la memòria econòmica i financera.
- Experiències pràctiques:
 - El Consell Comarcal de l'Anoia comparteix el procés d'implantació de la taxa per comportament en municipis amb recollida porta a porta, destacant la importància de la planificació tècnica i la comunicació amb la ciutadania.
 - L'Ajuntament de Vilassar de Mar presenta els resultats i reptes de la implantació de la taxa per comportament vinculada a un model de contenidors tancats amb control d'accés.

Descripció ampliada:

La Jornada en línia 50 se centra en les taxes per comportament (TxC) com a eina clau per avançar cap a **models de gestió de residus municipals més eficients** i alineats amb els objectius europeus de reciclatge. Durant la sessió, es posa en relleu la necessitat d'impulsar instruments que incorporin el principi de **"qui contamina paga"**, en un context marcat per un percentatge de recollida selectiva del

47% a Catalunya i pels objectius europeus, que estableixen que els residus municipals reciclats han d'assolir el 55% l'any 2025, el 60% el 2030 i el 65% el 2035.

L'ARC contextualitza el **marc normatiu i l'evolució de les taxes per comportament a Catalunya**, des dels primers models de pagament per generació fins al concepte actual de taxa per comportament. També presenta la nova Guia per a la implementació de taxes per comportament, que actualitza el document elaborat l'any 2010 i recull els principals aspectes tècnics, econòmics, logístics i jurídics que cal tenir en compte en el procés d'implantació d'aquests sistemes.

Alhora, l'ARC aborda els tràmits i les eines associades a la implantació de les taxes de residus, fent especial èmfasi en la **Declaració de l'Estat Actual de la recollida selectiva (DEA)** i en l'elaboració de la memòria econòmica i financera de la taxa. Durant la sessió es resolen dubtes freqüents relacionats amb aquests procediments, així com amb els costos del servei, les modalitats de recollida i les obligacions dels ens locals en matèria de fiscalitat dels residus.

En aquest sentit, els responsables de la redacció de la **Guia per a la implementació de taxes per comportament** presenten les diferents modalitats existents, basades tant en la identificació dels recipients com dels usuaris, així com els aspectes tècnics i tecnològics associats a la seva aplicació. La guia inclou recomanacions sobre la redacció de les ordenances fiscals, la protecció de dades personals, la incorporació de reduccions socials i ambientals i les diferents fases del procés d'implantació. Es destaca que les taxes per comportament són una eina ambiental i d'incentivació que ha d'adaptar-se a les característiques socials, territorials i operatives de cada municipi.

Experiències pràctiques

- El **Consell Comarcal de l'Anoia** presenta la seva experiència en la implantació de la taxa per comportament en municipis amb recollida porta a porta, detallant el procés tècnic, administratiu i comunicatiu desenvolupat des de l'any 2022. Es posa en valor la importància de definir patrons de participació ajustats a la realitat, disposar d'eines de seguiment per a la ciutadania i anticipar possibles situacions de frau o dificultats comunicatives durant el desplegament del sistema.
- L'**Ajuntament de Vilassar de Mar** exposa la implementació de la taxa per comportament vinculada a un model de contenidors tancats amb control d'accés. L'experiència mostra millores en els resultats de la recollida selectiva i una reducció dels residus de rebuig, alhora que posa de manifest alguns dels principals reptes associats a la implantació, com l'increment dels costos del servei, la necessitat de reforçar la informació ciutadana i la gestió dels comportaments incívics.